

- I. **A fost publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, (în 22 Decembrie 2023) primul set de 12 standarde ESRS (adoptate în 31 iulie 2023).**
- II. **EFRAG a publicat primele 3 ghiduri pentru implementarea standardelor ESRS de durabilitate: materialitate, lanț valoric, puncte de date.**
- III. **Lecții din transpunerea Directivei CSRD de către primul stat european. Franța:** Directorul companiei care nu certifică informațiile de sustenabilitate printr-un auditor (sau care obstrucționează certificarea informațiilor), riscă sancțiuni de până la 5 ani de închisoare și o amendă de până la 75.000 de Euro

*
* * *

- I. **A fost publicat primul set de standarde ESRS (22 decembrie 2023) în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.**

Primul set de standarde ESRS ([disponibile AICI](#)) a fost adoptat de Comisia Europeană la 31 iulie 2023 și publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în data de **22 Decembrie 2023**. Varianta publicată în limba română este [disponibilă AICI](#). (și în format PDF, [AICI](#))

Sintetic - Standardele europene de raportare privind durabilitatea (ESRS) sunt prezentate AICI [===== >](#)

ESRS 1	Cerințe generale
ESRS 2	Prezentări de informații cu caracter general
ESRS E1	Schimbările climatice
ESRS E2	Poluare
ESRS E3	Resursele de apă și cele marine
ESRS E4	Biodiversitatea și ecosistemele
ESRS E5	Utilizarea resurselor și economia circulară
ESRS S1	Forța de muncă proprie
ESRS S2	Lucrătorii din lanțul valoric
ESRS S3	Comunitățile afectate
ESRS S4	Consumatorii și utilizatorii finali
ESRS G1	Conduita profesională

Sunt adoptate 3 tipuri de standarde:

- a) Standarde transversale (*cross-cutting standards, eng.*);
- b) Standarde tematice (*topical standards, eng.*) – standarde de mediu, sociale și de guvernanță (ESG);
- c) Standarde sectoriale (*sector specific standards, eng.*)

Pe larg, standardele sunt detaliate aici:

ESRS ESRS tematic	Aspectele de durabilitate care fac obiectul ESRS tematic		
	Temă	Subtemă	Sub-subteme
ESRS E1	Schimbările climatice	<ul style="list-style-type: none"> — Adaptarea la schimbările climatice — Atenuarea schimbărilor climatice — Eficiența 	
ESRS E2	Poluare	<ul style="list-style-type: none"> — Poluarea aerului — Poluarea apei — Poluarea solului — Poluarea organismelor vii și a resurselor alimentare — Substanțele care prezintă motive de îngrijorare — Substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită — Microplasticele 	
ESRS E3	Resursele de apă și cele marine	<ul style="list-style-type: none"> — Resursele de apă — Resursele marine 	<ul style="list-style-type: none"> — Consumul de apă — Prelevările de apă — Deversarea apelor — Deversarea apelor în oceane — Extracția și utilizarea resurselor marine
ESRS E4	Biodiversitatea și ecosistemele	<ul style="list-style-type: none"> — Factorii determinanți ai impactului direct asupra declinului biodiversității 	<ul style="list-style-type: none"> — Schimbările climatice — Schimbarea destinației terenurilor, schimbarea destinației apei dulci și schimbarea destinației mării — Exploatarea directă — Speciile alogene invazive — Poluare — Altele

		<ul style="list-style-type: none"> — Impacturile asupra stării speciilor 	<p>Exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Dimensiunea populației speciei — Riscul de dispariție la nivel mondial a speciilor
		<ul style="list-style-type: none"> — Impacturile asupra întinderii și stării ecosistemelor 	<p>Exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Degradarea solurilor — Deșertificare — Impermeabilizarea solului
		<ul style="list-style-type: none"> — Impacturile și dependențele de serviciile ecosistemice 	
ESRS E5	Economie circulară	<ul style="list-style-type: none"> — Intrările de resurse, inclusiv utilizarea resurselor — Ieșirile de resurse legate de produse și servicii — Deșeurile 	
ESRS S1	Forța de muncă proprie	<ul style="list-style-type: none"> — Condiții de muncă 	<ul style="list-style-type: none"> — Locuri de muncă sigure — Timpul de lucru — Salarii adecvate — Dialog social — Libertatea de asociere, existența comitetelor de întreprindere și drepturile de informare, consultare și participare ale lucrătorilor — Negocierea colectivă, inclusiv proporția lucrătorilor care fac obiectul contractelor colective de muncă — Echilibru între viața profesională și cea privată — Sănătatea și siguranța
		<ul style="list-style-type: none"> — Egalitatea de tratament și de șanse pentru toți 	<ul style="list-style-type: none"> — Egalitatea de gen și plata egală pentru muncă de valoare egală — Formare și dezvoltarea competențelor — Ocuparea forței de muncă și incluziunea persoanelor cu dizabilități — Măsuri împotriva violenței și a hărțuirii la locul de muncă

			— Diversitatea
		— Alte drepturi legate de muncă	— Munca copiilor — Muncă forțată — Locuințe adecvate — Confidențialitatea
ESRS S2	Lucrătorii din lanțul valoric	— Condiții de muncă	— Locuri de muncă sigure — Timpul de lucru — Salarii adecvate — Dialog social — Libertatea de asociere, inclusiv existența comitetelor de întreprindere — Negocierea colectivă — Echilibru între viața profesională și cea privată — Sănătatea și siguranța
		— Egalitatea de tratament și de șanse pentru toți	— Egalitatea de gen și plata egală pentru muncă de valoare egală — Formare și dezvoltarea competențelor — Ocuparea forței de muncă și incluziunea persoanelor cu dizabilități — Măsuri împotriva violenței și a hărțuirii la locul de muncă — Diversitatea
		— Alte drepturi legate de muncă	— Munca copiilor — Muncă forțată — Locuințe adecvate — Apa și salubritatea — Confidențialitatea
ESRS S3	Comunitățile afectate	— Drepturile economice, sociale și culturale ale comunităților	— Locuințe adecvate — Hrană adecvată — Apa și salubritatea — Impacturi legate de soluri — Impacturi legate de securitate

		— Drepturile civile și politice ale comunităților	— Libertatea de exprimare — Libertatea de întrunire — Impactul asupra apărătorilor drepturilor omului
		— Drepturile populațiilor indigene	— Consimțământ liber, prealabil și în cunoștință de cauză — Autodeterminarea — Drepturile culturale
ESRS S4	Consumatorii și utilizatorii finali	— Impacturile legate de informare pentru consumatori și/sau utilizatorii finali	— Confidențialitatea — Libertatea de exprimare — Accesul la informații (de calitate)
		— Siguranța personală a consumatorilor și/sau a utilizatorilor finali	— Sănătatea și siguranța — Securitatea unei persoane — Protecția copilului
		— Includerea socială a consumatorilor și/sau a utilizatorilor finali	— Nediscriminarea — Accesul la produse și servicii — Practici de comercializare responsabile
ESRS G1	Conduita profesională	— Cultură corporativă — Protecția avertizorilor — Bunăstarea animalelor — Angajamentul politic și activitățile de lobby — Gestionarea relațiilor cu furnizorii, inclusiv practicile de plată	
		— Corupția și mita	— și depistarea, inclusiv formarea și Prevenirea incidente

Integral, primul set de standarde ESRS, publicat în 22 Decembrie 2023, cu exemple, [este disponibil AICI](#).

*
* * *

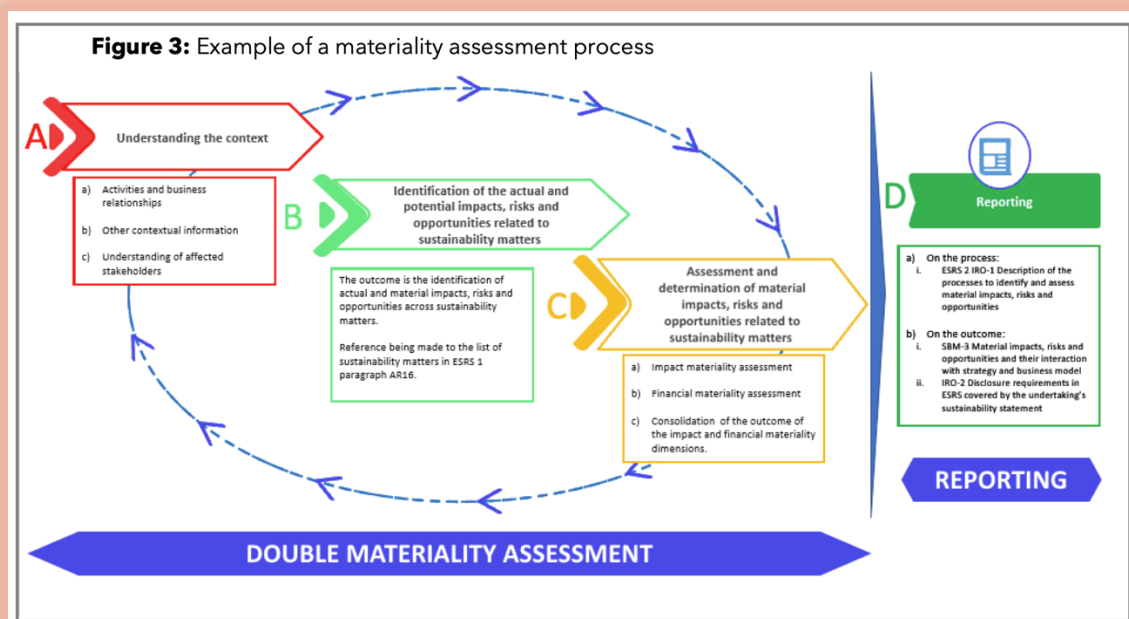
II. EFRAG a publicat primele 3 ghiduri pentru implementarea standardelor ESRS de sustenabilitate: materialitate, lanț valoric, puncte de date.

Pe 22 decembrie 2023, EFRAG a publicat ghidul de evaluare a materialității, conform standardelor ESRS ([EFRAG-IG1, integral AICI](#)).

Ghidul explică modul în care, potrivit standardelor ESRS, ar trebui evaluată materialitatea și include întrebări frecvente în ceea ce privește materialitatea de impact și cea financiară în procesul de evaluare a materialității.

Ghidul se află în dezbatere publică până la data de 2 Februarie 2024. EFRAG a indicat anterior că va finaliza ghidul de evaluare a materialității până la 31 Martie 2024.

Obiectivul acestui ghid de implementare (care nu este obligatoriu) este de a sprijini activitățile de evaluare a materialității

13 puncte cheie din ghidul de implementare EFRAG

1. Un raport de sustenabilitate potrivit standardelor ESRS trebuie să includă informații relevante și corecte despre toate posibilitățile de **impacturi, riscuri și oportunități (IRO)** în ceea ce privește chestiunile de mediu, sociale și de guvernanță. Evaluarea materialității este procesul prin care se determină informațiile materiale în ceea ce privește impactul, riscurile și oportunitățile;

Termenul **impacturi** se referă la impacturile pozitive și negative legate de durabilitate care au legătură cu activitatea întreprinderii, astfel cum au fost evaluate printr-un proces de evaluare a **semnificației impactului**. Termenul se referă atât la impacturile reale cât și la cele viitoare, potențiale.

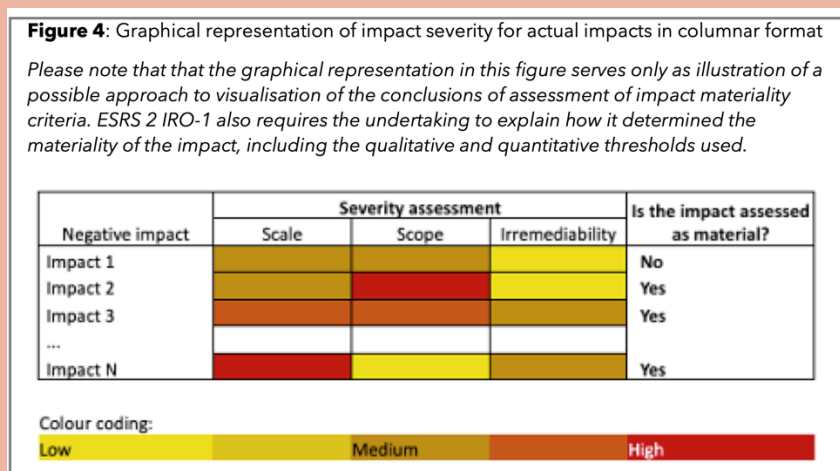
Termenul **riscuri și oportunități** se referă la riscurile și oportunitățile financiare legate de durabilitate a întreprinderii, inclusiv la cele care decurg din dependența de resurse naturale, umane și sociale, astfel cum au fost evaluate printr-un proces de evaluare a **semnificației financiare**.

2. Evaluarea materialității are în vedere întregul lanț de producție al companiei (*upstream* și *downstream*, respectiv amonte și aval) în plus față de propriile operațiuni ale companiei;
3. Odată ce întreprinderea a identificat că anumite **IRO** legate de sustenabilitate sunt materiale, trebuie să se refere întâi la obligațiile de raportare ESRS pentru a identifica informațiile relevante. Dacă **IRO** nu este inclus în ESRS sau sunt insuficient descrise în ESRS, întreprinderea trebuie să ofere informații specifice entității. Relevanța este folosită pentru a determina informația care trebuie raportată și se bazează pe semnificația informației în legătură cu chestiunea pe care o descrie.
4. Obligațiile de raportare prin standardele ESRS 2 (care se referă la raportările generale, cross-cutting, transversale) sunt raportate indiferent de rezultatul evaluării de materialitate.
5. Standardele ESRS nu obligă la un anumit proces sau o anumită secvențiere care trebuie urmată în cazul evaluării materialității. Procesul și secvențierea sunt parte a deciziei întreprinderilor, dar procesul trebuie să reflecte acțiunile întreprinderii și circumstanțele lor.
6. Ghidul IG1 indică, ca un exemplu că o evaluare de materialitate care respectă cerințele ESRS, și care ar putea include următorii pași:
 - a. Înțelegerea contextului;
 - b. Identificarea impactului, riscurilor și oportunităților (IRO) prezente sau potențiale care au legătură cu chestiunile de sustenabilitate;
 - c. Evaluarea și determinarea IRO legate de chestiuni de sustenabilitate;
 - d. Raportarea.

7. Interacțiunea cu părțile interesate include informarea asupra procesului de evaluare a materialității și este consistentă cu practica sugerată de instrumentele de due-dilligence internaționale care sunt acceptate de Directiva CSRD (Principiile ONU în ceea ce privește afacerile și drepturile omului, Ghidurile OECD pentru companiile multinaționale, și ghidul OECD pentru due-dilligence în ceea ce privește conduita de afaceri responsabilă). Standardele ESRS nu impun un anumit comportament în ceea ce privește interacțiunea cu părțile interesate (stakeholders).

8. **Materialitatea de impact** pentru scopul de raportare va fi evaluată în baza probabilității și severității. Aceasta include stabilirea unor praguri cantitative/calitative potrivite, în scop de raportare. Severitatea este bazată pe evaluarea a trei caracteristici:

- Scale (scară de impact):** cât de grav este impactul (spre exemplu gradul în care se încalcă dreptul la acces la necesități de bază ale vieții, precum educație, nivel de trai, etc);
- Scope (dimensiune):** cât de întins este impactul (spre exemplu numărul de indivizi afectați, dimensiunea afectării mediului, etc);
- Caracterul iremediabil:** măsura în care impactul poate fi remediat (spre exemplu prin compensare sau restituire sau dacă persoanelor afectate le poate fi restaurat dreptul care le-a fost afectat). În ghid este subliniată întrebarea: există vreo limită asupra capacității de a remedia consecințele asupra mediului sau a celor afectați, astfel încât rezultatul să fie o situație echivalentă cu cea de dinaintea impactului negativ?

9. Riscurile și oportunitățile unei întreprinderi derivă în general fie din impact, fie din dependențe și din alți factori de risc. Întreprinderile trebuie să evalueze materialitatea riscurilor și oportunităților în baza unor praguri cantitative și/sau calitative potrivit dimensionate și care au legătură cu efectele financiare anticipate asupra performanței, poziției financiare, cash-flow-ului și accesului la finanțare, inclusiv asupra costului capitalului.
10. Procesul de due-dilligence (în concordanță cu instrumentele recunoscute internațional, descrise mai sus, poate ajuta întreprinderea raportoare să identifice și să evalueze corect impactul negativ prezent au potențial și să evalueze materialitatea în scop de raportare în baza criteriilor de severitate și probabilitate.
11. O evaluare a materialității făcute în baza standardelor universale GRI (*Global Reporting Initiative Universal Standards*) este o bază de plecare pentru evaluarea de impact conform standardelor ESRS.
12. O întreprindere care aplică standardele ESRS ar trebui să se afle în situația de a identifica informațiile de sustenabilitate în ceea ce privește riscurile și oportunitățile prin standardele IFRS de raportare a sustenabilității (spre exemplu standardele ISSB), având în vedere alinierea întinderii materialității financiare dintre standardele IFRS și ESRS.
13. În urma finalizării procesului de evaluare a materialității, o întreprindere trebuie să raporteze:
 - a) Procesul de identificare și de evaluare a impactului, riscurilor, oportunităților materiale;
 - b) Interacțiunea impactului, riscurilor, oportunităților proprii cu strategia și modelul de afaceri al întreprinderii;
 - c) Raportul de sustenabilitate, conform ESRS

[Ghidul EFRAG în ceea ce privește evaluarea materialității poate fi consultat integral, AICI, inclusiv cu exemple.](#)

EFRAG a mai publicat tot în 22 Decembrie (și în consultare publică până în 2 Februarie 2024), încă 2 ghiduri:

- EFRAG-IG2 (implementarea pe lanțul valoric), [disponibil AICI](#).
- EFRAG-IG3 (ghidul de implementare a punctelor de date), [disponibil AICI](#) și o notă explicativă ([disponibilă AICI](#)).

*
* * *

III. Lecții din transpunerea Directivei CSRD de către primul stat european. Franța. Sancțiuni.

Franța este primul stat al Uniunii Europene care a transpus Directiva CSRD. Directiva este în vigoare de la 1 ianuarie 2023 și trebuie transpusă de toate statele membre **până la 6 iulie 2024**. Primele rapoarte de sustenabilitate trebuie publicate, conform Directivei, după următorul calendar:

Categoria de companii	Anul de referință (an fiscal)	Primele raportări de sustenabilitate
Companiile mari care intră deja sub incidența Directivei NFRD	FY 2024	2025
Alte companii mari	FY 2025	2026
IMM-urile listate pe o bursă europeană, cu excepția microîntreprinderilor	FY 2026	2027
Entitățile străine (non-europene)	FY 2028	2029

Transpunerea Directivei realizată de Franța: [textul modificărilor, în limba franceză AICI](#) și [AICI](#).

Raportările non-financiare, conform vechii Directive NFRD (înlocuită de CSRD) se aplica doar companiilor mari, cu mai mult de 500 de angajați, și care depășeau anumite niveluri de bilanț și venituri.

Urmare a transunerii Directivei CSRD, aceste praguri vor fi scăzute pentru a include orice companie cu mai mult de 250 de angajați și care depășesc anumite niveluri de bilanț și praguri de venit.

Transpunerea făcută de către Franța încorporează noi definiții în sensul CSRD, separate (spre exemplu microîntreprinderi, întreprinderi mici, întreprinderi medii și întreprinderi mari), dar legea prin care se definesc criteriile de mărime nu a fost încă publicată.

În procesul de transpunere, Directiva extinde aplicabilitatea raportărilor de durabilitate și la societățile cu răspundere limitată, dacă îndeplinesc condițiile. Implementarea va fi graduală, conform calendarului CSRD (prezentat mai sus).

Conform transunerii, companiile raportoare vor trebui să publice raportul de sustenabilitate **într-o secțiune separată a raportului administratorului**.

Conform Directivei CSRD, companiile trebuie să publice datele extra-financiare conform:

1. Principiului dublei materialități, adică să reflecte atât impactul pe care activitatea companiei îl are asupra chestiunilor de sustenabilitate **dar și** impactul pe care problemele de sustenabilitate îl au **asupra companiei**.
2. Standardelor Europene de Sustenabilitate (ESRS), care vor armoniza rapoartele și vor ușura analizarea lor. Până în acest moment au fost publicate doar 12 standarde de sustenabilitate (ESRS).

Auditul informației de sustenabilitate, conform transpunerii din legislația franceză.

O dată ce raportul de sustenabilitate a fost încheiat, companiile trebuie să obțină o asigurare a informațiilor incluse în raport emisă de către un auditor „specializat în chestiuni de sustenabilitate”. Acest auditor este numit de către adunarea generală a acționarilor și poate fi auditorul statutar sau un auditor independent autorizat.

Directorul companiei care nu obține asigurarea informațiilor de sustenabilitate de la un auditor (sau care obstrucționează auditarea informațiilor), riscă, potrivit transpunerii franceze, sancțiuni de până la 5 ani de închisoare și o amendă de până la 75.000 de Euro ([articolul L-822-40 introdus în codul comercial francez, prin procesul de transpunere a Directivei](#))

În plus, conform transpunerii franceze, în timp ce auditorii sunt protejați de secretul profesional, se extinde obligația și asupra informațiilor de sustenabilitate, de a sesiza parchetul în cazul faptelor penale de care iau cunoștință (o obligație pe care auditorul statutar o are deja în legislația franceză (articolul [L822-43, AICI](#), în ceea ce privește raportările financiare) – [Articolul L822-2 introdus în Codul Comercial Francez – text în franceză AICI](#))

Transpunerea Directivei CSRD de către Franța modifică regimul de practică al auditorilor pentru a include auditul informației de sustenabilitate, și creează prevederi specifice pentru „auditorii informației de sustenabilitate” (Articolul 19 al Ordonanței de transpunere 2023-1142 din 6 Decembrie 2023, care creează noul [Articol L822-1 și următoarele](#) în Codul Comercial Francez).

*
* * *